

Kujalleq Nutaaq

ERHVERVSUDVIKLINGS FORSLAG
for Kommune Kujalleq

Version 1.0 - 2020

Forord

Innovation South Greenland arbejder målrettet for at få udviklingen i gang i hele Sydgrønland. Dette dokument afspejler anbefalingerne til Kommunalbestyrelsen.

1. Ser man på infrastrukturen er det gennem en årrække blevet svært at rejse rundt i Kommunen.
2. Det er en udfordring at få vareforsyninger, dyrt og svært at sende varer fra sydgrønland og svært at holde møder osv. Af disse og flere andre årsager er udviklingen gået nærmest i stå.
3. Resultatet har været at der er sket en gradvis en fraflytning. Desuden har personer med højere kompetencer fået gode jobs andre steder. Det er ganske enkelt blevet svært at skabe et livsgrundlag på et personligt plan, for familier og for erhvervslivet.

Derfor har man etableret Innovation South Greenland A/S for at skabe vækst, udvikling og rådgivning af iværksættere.

En konkret opgave som er blevet givet Innovation South Greenland A/S er at finde en løsning for Narsarsuaq i et nyt scenarie. Det vigtige er imidlertid at se på hele Sydgrønland som en sammenhængende region.

Den første forudsætning er at skabe håb og troværdighed. Dernæst at man får en tidssvarende infrastruktur på plads. Ydermere skal der opdyrkes en iværksætterkultur som understøttes af igangsætning af konkrete projekter. Sidst og ikke mindst skal der tiltrækkes investeringer udefra og indgås bilaterale aftaler som kan styrke regionen.

Erhvervsudviklingen skal baseres på et tæt samarbejde med Erhvervslivet, Kommunen, Selvstyret og Uddannelsesinstitutionerne i kommunen.

*“Alt hvad der står i dette dokument er FORSLAG OG ANBEFALINGER.
Det er Kommunalbestyrelsen der har den endelige beslutning for,
hvad der bliver ført ud i livet”*

Forord	1
Bidragsydere til Kujalleq Nutaaq	4
Industri gruppe	4
By gruppe	4
Anbefalinger samlet på én side	5
Indsamling af data	6
Inddragelse af borgerne	6
Kujalleq Nutaaq	7
Gamechanger	7
Rammeforhold for iværksætteri og innovation	8
Opbyggelse af en sydgrønlandsk innovationskultur	8
Iværksættere	9
Målsætning for iværksættere	9
Sådan holder vi på borgere og tiltrækker nye borgere	9
Produkt katalog	11
Kategorier	12
SAMARBEJDSPARTNERE	12
Iværksættere i Grønland	12
Klippekort	13
Mikrolån	13
Produktudvikling	13
Eksportstøtte	13
For at ansøge Greenland Business skal man have CVR nummer og skal udfylde en tilfredsstillende ansøgning på hjemmesiden www.innovation.gl	13
Tænk STORT og følg planen	14
De 4 søjler	14
Fiskeri	15
Fødevarer	15
Turisme	15
Råstoffer	16
Anbefalinger	17
Anbefalinger for Qaqortoq halvøen	18
Anbefalinger for Nanortalik	20
Anbefalinger for Narsaq	20
Qassiarsuk og Narsarsuaq	20
Anbefalinger for bygder	21
Note: Udfordringer og muligheder for fåreholdere	22

Anbefalede indsatsområder	23
Blue Economy	23
Hvorfor skal vi have fokus på FN's verdensmål?	25

Bidragssydere til Kujalleq Nutaag

Dette dokument er resultatet af rejser i hele Kujalleq, etableringen af arbejdsgrupper som har til formål at sætte gang i erhvervsudviklingen i kommunen.

Industri gruppe

Rasmus C. Rasmussen (60North), Mike Kristiansen (Teknisk Forvaltning), Søren Bregendorf (Teknisk Forvaltning), Erik Nørskov (Nørskov Gruppen), Sarah Woodall (ISG) Nikolaj Apitz (ISG), Allan Chemnitz (ISG)

By gruppe

Lars Motzfeldt Jensen (QEF), Jim Riis (Hotel Qaqortoq) Kirsten Ø. Stenshøj (Teknisk Forvaltning, Nikolaj Apitz (ISG), Allan Chemnitz (ISG)

Anbefalinger samlet på én side

- 1. Der sikres en lokal forankring i alle udviklingsopgaver**
 - a. Særligt, skal der arbejdes på at understøtte eksisterende erhverv
 - b. Støtte og rådgivning til iværksættere
- 2. Narsarsuaq bibeholdes som bygd, hvilket åbner op for nye erhvervsmuligheder**
 - a. At der arbejdes målrettet for at Narsaq, Qassiarsuk og Narsarsuaq arbejder sammen om at udnytte de nye erhvervsmuligheder
- 3. Der skal arbejdes målrettet på at finde lokale og udefrakommende projekter, investeringer, investorer, venturekapital og nye forretningsområder**
 - a. Her skal der ses på investeringer til yderligere udvikling af de 4 erhvervssøjler
 - i. Fiskeri, Fødevarer, Turisme, Råstoffer
 - b. Det skal afdækkes, hvorvidt det vil være muligt at udvide med flere innovative tiltag som kan skabe flere arbejdspladser, f.eks. indenfor
 - i. Blue Economy. Udvikling af Akvakultur
 1. Dyrkning og høstning af tang
 2. Etablering af havbrug
 3. Forundersøgelser til udnyttelse af ressourcer, så fiskerne kan ernære sig på helårsbasis
 - ii. Indsamling af planter i naturen i alle bygder
 1. At der opbygges indhandling og distribution af lokale planter som kan sælges til resten af Grønland
 - c. At der indenfor turisme gøres en aktiv indsats på at prioritere lokale virksomheders ønske om at skabe vækst
 - i. At man ser på muligheder for at ansøge om flere koncessioner inden for turismeerhvervet
 - ii. At der udvikles aktiviteter inden for gastroturisme
- 4. At man inden for fødevarer udvikler fåreholder erhvervet, så de kan skabe et grundlag for kvægbrug**
- 5. At der igangsættes socialøkonomiske projekt som kan gøre borgere udenfor den normale arbejdsstyrke mere selv bærende.**
- 6. Qaqortoq bygrænsen ansøges flyttet så byen indbefatter hele halvøen**
 - a. At på Qaqortoq Halv Ø bliver:
 - i. En vej fra Qaqortoq til Lufthavnen med afstikkere til forskellige turisme, erhvervsmæssige og rekreative formål.
- 7. Afsættes midler til virkeliggørelsen af Nuupiluk som havn og industriområde**
 - a. At der bliver en færge til Narsaq

Indsamling af data

Den første forudsætning for at en erhvervsudvikling kommer på benene er at man kan samarbejde på tværs. Der skal sættes nogle mål, som er klare og tydelige for alle virksomheder, såvel som for borgerne.

Derfor er det vigtigt, at alle tiltag der peges på, bliver forankret i hvert enkelte sted. Det forudsætter at der sker en inddragelse af folk, så de kan være med til at løfte opgaven. Innovation South Greenland har derfor afholdt workshop i følgende byer og bygder.

1. Byer
 - a. Qaqortoq
 - i. Plan for byudvikling, bycenter
 - ii. Qummut, Lufthavn, Industri og Havn
 - b. Nanortalik
 - i. Plan for igangsætning af byudvikling
 - ii. Arctic Prime Fisheries fabrikken blev besøgt
 - iii. Flere håndværksmestre blev besøgt
 - c. Narsaq
 - i. Plan for udvikling af drivhuse,
 - ii. Kvægbrug
 - iii. Socioøkonomiske tiltag
2. Bygder
 - a. Alluitsup Paa, Ammassivik, Tasiusaq, Aappilattoq, Nasarmijit, Eqalugarssuit, Igaliko, Qassimiut, Narsarsuaq, Qassiarsuk

Inddragelse af borgerne

Metoden der er brugt alle steder er foregået ved en workshop, hvor borgerne har fået spørgsmålet.

1. Skriv overskrifterne på de ting i lever af i dag eller en ny idé kan kan leve af?
2. Skriv alle de underpunkter på som understøtter overskriften
3. Vælg de ting man umiddelbart kan starte op med de nuværende ressourcer?

Kujalleq Nutaaq

For at ændre Kujalleq til det bedre, er det nødvendigt at have en plan for, hvordan man kontinuerligt kan forbedre alle elementer.

Kujalleq består af flittige borgere, som hver kan gøre en forskel. Lige meget om man er barn, ung, voksen eller ældre kan man gøre en forskel.

Vi skal definere, hvilket samfund vi ønsker os?

1. Vi ENGAGERER borgere, erhvervsliv og uddannelse i udviklingen
2. Kommune Kujalleq skal være den NYTÆNKENDE OG DYNAMISKE region i Grønland
3. Vi TILTRÆKKER og fremmer handel og investeringer ved at udnytte vores strategiske placering i nordatlanten

Gamechanger

Vi tror på at etableringen af Qaqortoq Lufthavn bliver den Game Changer vi har ventet på for hele regionen. Det gør samarbejde endnu vigtigere. Den vision vi arbejder med skal forankres i konkrete mål som ikke blot har til formål at skabe erhvervsudvikling, men at det kommer befolkningen til gavn.

Der er derfor tre målsætninger man skal have i tanke når man omtaler lufthavnen. Hvorfor er det vi ønsker en lufthavn? Det skal være det der hjælper os med at skabe:

1. Det GODE LIV
2. De GODE RAMMER
3. Det INDRE LIV

Men hvad handler det i virkeligheden om?

Det er vigtigt at understrege, at Kujalleq Nutaaq handler om HELE KUJALLEQ. Der skal derfor udarbejdes lokale mål for hver By og Bygd.

Hvordan vi gør Kujalleq Nutaaq til virkelighed?

- For hele FAMILIEN?
- For BØRN, UNGE og ÆLDRE?

De overordnede mål skal være at gøre Kujalleq til:

1. Bedste sted at DRIVE VIRKSOMHED
2. Bedste UDDANNELSESSTED
3. De BEDSTE BOLIGER
4. Hvor jeg er GLAD FOR AT ARBEJDE
5. Med de BEDSTE FRITIDSMULIGHEDER
6. Med de BEDSTE SPISESTEDER
7. Hvor mine BØRN KAN VOKSE OP I TRYGHED
8. Hvor mine BØRNEBØRN bliver voksne og stifter familie

Ved at arbejde med Det GODE LIV skabes der en tro på fremtiden, hvilket vil få en positiv effekt borgernes håb for fremtiden gennem de arbejdspladser vi skaber og de tiltag vi fremmer.

De GODE RAMMER er samspillet mellem Kommune, Erhverv og Uddannelse, så vi kan udarbejde troværdige fremtidsplaner i Kujalleq Nutaaq.

Rammeforhold for iværksætter og innovation

Innovation South Greenland A/S arbejder på en overordnet og flere forskellige underliggende strategier, som skal hjælpe iværksættere på vej.

Det første primære mål er at skabe vækst i eksisterende virksomheder. De har allerede banet vejen for de nye iværksættere. Nogle er selvkørende – andre har behov for en hjælpende hånd.

Opbyggelse af en sydgrønlandsk innovationskultur

- **Innovationskultur:** at forstå, hvad vi er gode til i sydgrønland, og hvad der skal bygges videre på for at opnå de ønskede forretningsresultater
- **Vækstmission:** en klart defineret bane, der angiver, hvor vi skal hen, og hvorfor, tæt knyttet til vores vision og strategi
- **Innovationsportefølje:** de vigtigste innovationsaktiviteter, vi vil udføre med størst mulige potentiale for sydgrønland
- **Innovationsplan:** alle specifikationer, der muliggør gennemførelse af hver af dine innovationsinitiativer
- **Innovationsevne:** at finde de rigtige mennesker, synliggøre processer, programmer så vi kan lykkes med innovation
- **Innovationsværktøjer:** de rigtige værktøjer, metoder og processer som skal gøre det muligt at realisere innovationsplanen

Iværksættere

Et af Innovation South Greenlands vigtigste opgaver er at understøtte iværksættere, så de kan få den bedst mulige opstart. Det har stor betydning for den lokale dynamik, at der etableres forholdsvis mange nye virksomheder i kommunen. Iværksættervirksomheder har ofte en idé til et nyt produkt, en ny serviceydelse eller en ny produktionsmetode, hvilket styrker erhvervsudviklingen. Der skal fokus på at få endnu flere til at starte egen virksomhed og styrke virksomhedernes evne til at skabe vækst.

Målsætning for iværksættere

- Der skal sikres flere midler til iværksættere fra Greenland Business' puljer
- Der skal etableres en tæt relation til Greenland Business' inkubator forløb
- Der skal fokuseres på vækst i eksisterende erhverv
- Fortsat behov for at styrke iværksætterkulturen og den entreprenørielle tankegang i bl.a. uddannelsessystemet

Sådan holder vi på borgere og tiltrækker nye borgere

Vi må man arbejde med nogle visionære planer som føres ud i verden. Vi bør derfor ikke blot se på mulighederne for indenrigsruter, men i højere grad se på, hvordan vi kan udnytte vores geografiske placering mellem Island og USA/-Canada. Vi ønsker at tiltrække nye borgere og beholde eksisterende borgere som er med til at udvikle vores region.

Det gode liv, er alt hvad der gør borgernes liv bedre:

1. Dagtilbud
 2. Undervisning
 3. Tilbud til børn/familier med særlige behov
 4. Tilbud til unge mellem 13 og 25 år
 5. Tilbud til voksne med særlige behov
 6. Tilbud til handicappede
 7. Tilbud til ældre
 8. Sygdoms-behandling og genoptræning
-
2. De gode rammer, indbefatter de ting der øger livskvaliteten
 1. Erhvervsudvikling
 - a. Fiskeri
 - b. Fødevarer
 - c. Turisme
 2. Råstoffer
 3. Sundhed og forebyggelse
 4. Kultur og fritid
 5. Byudvikling, bolig og miljø

-
- 6. Transport og infrastruktur
 - 7. Forsyning
3. Det indre liv, er et administrativt system der servicerer borgernes interesser
- 1. a. Et offentligt system som er velfungerende
 - a. Myndighedsfunktioner
 - b. Borgerservice
 - 2. En god IT-infrastruktur
 - 3. En velfungerende folkeskole
 - 4. Veletablerede og velkørende private virksomheder
 - a. Handelsvirksomheder
 - b. Servicevirksomheder
 - c. Håndværks- og servicevirksomheder
 - d. Produktionsvirksomheder

Produktkatalog

Innovation South Greenland A/S er omdrejningspunktet for erhvervslivet i Kommune Kujalleq og vi bygger bro til mange forskellige samarbejdspartnere, såsom Greenland Holding, Venture og Business, Vækstfonden, Nukiga og andre virksomheder.

INNOVATION SOUTH GREENLAND A/S HJÆLPER IVÆRKSÆTTERE MED FØLGENDE:

- Er virksomhedernes indgang til Kommune Kujalleq via en indgang princippet
- Tilbyder gratis vejledning til iværksættere samt små- og mellemstore virksomheder
- Skaber kontakt til relevante myndigheder og offentlige instanser i konkrete sager. Og følger sagen til dørs
- Formidler sparring mellem virksomheder og eksperter via mentorordningen
- Afholder relevante kurser, foredrag og netværksarrangementer for alle i det lokale erhvervsliv
- Tilbyder iværksættere gode rammer til udvikling
- Samarbejder med uddannelsesinstitutioner og erhverv om fremtidens arbejdskraft
- Deler lokale erhvervsnyheder via nyhedsbreve, hjemmesiden og sociale medier

RÅDGIVNING OG SERVICE

1. Forretningsplan
2. Budgetlægning
3. Ansøgning til Greenland Business
 - a. Klippekort
 - b. Mikrolån
 - c. Produktudvikling
 - d. Eksport
4. Rådgiver virksomheder og iværksættere med dialogen med Greenland Venture og Vækstfonden
5. Rådgiver med dialogen med bank og Greenland Business
6. Deltagelse på fremstød i ind og udland
7. Shared Service opgaver for kommunale og andre offentlige enheder

IDÉUDVIKLING - HVORDAN KOMMER DU FRA IDÉ TIL FORRETNING

1. Forretningsplan og strategi
2. Forretningsgange
3. Love og regler
4. Patentansøgning
5. Finansiering
6. Budgetter, regnskab og bogføring
7. Markedsundersøgelse og Markedsføring
8. Salg
9. Webshop
10. Import/Eksport

SAMARBEJDSPARTNERE

Innovation South Greenland A/S samarbejder med en række lokale virksomheder og konsulenter, som kan hjælpe din virksomhed.

FØDEVARE-VIRKSOMHEDER

I Innovation South Greenland A/S vil vi i de kommende år understøtte virksomhederne i fødevarebranchen i at skabe et fællesskab.

HJÆLP TIL SAGSBEHANDLING

Vi kan tilbyde en løsningsorienteret sagsbehandling, hvor der bliver taget sikkert hånd omkring virksomhedernes udfordringer.

IVÆRKSÆTTER

Som iværksætter har du mulighed for at få iværksætterhjælp i form af professionel gratis vejledning med fokus på dine behov og udfordringer.

EKSPORT

Vi tilbyder professionel vejledning til virksomheder der ønsker at undersøge mulighederne for eksport.

FINANSIERING

Finansiering kan antage mange former: fra støttemidler, over lån til egenkapitalindsud.

GRATIS VEJLEDNING

Hvis du har brug for vejledning om start, udvikling eller vækst af din virksomhed, står vi til rådighed for et møde med dig.

SMÅSKALA ORDNING

Inatsisartut ønsker at støtte op om udviklingen af mindre erhvervsaktiviteter på lokalt plan baseret på udnyttelse af grønlandske smykkesten og andre mineraler. Derfor er der fastsat detaljerede regler for at drive mineralefterforskning og – udnyttelse i mindre skala.

Småskalaordningen retter sig mod personer med fast tilknytning til Grønland. En småskalatilladelse giver ret til, inden for bestemte områder, at foretage forskellige typer mineralaktiviteter fra indsamling og brydning til forarbejdning og salg af smykkesten og andre mineraler. [TILLADELSESTYPER](#)

Der findes 2 typer tilladelser til udførelse af småskalaaktiviteter:

- Småskalatilladelse med eneret
- Småskalatilladelse uden eneret

Der er flere muligheder for iværksættere i Grønland for at hente hjælp fra flere instanser. Dog skal det siges, at livet som iværksætter primært handler om at være selvstående i alle livets forhold. Men når det er sagt, er det sjældent at man kan klare alt selv.

Innovation South Greenland A/S skal være første led for iværksættere i Sydgrønland. Det er her man henvender sig for at få hjælp, hvad enten man er ny iværksætter eller eksisterende virksomhed. Det er vores opgave at være på forkant med udviklingen.

Blandt vores vigtigste samarbejdspartnere er Greenland Business A/S som administrerer Naalakkersuisuts erhvervsfremmepuljer.

De er forum for erhvervsvejledning.

Formålet er at styrke udviklingen af det grønlandske erhvervsliv, at fremme et bredt, mangfoldigt og selvstående erhvervsliv. De medvirker til økonomisk vækst.

KLIPPEKORT

- Professionel rådgivning og konsulenttydelser
- Maks 25.000kr
- Maks 2 gange på 3 år
- Kræver blot en basal forretningside

MIKROLÅN

- Lån til etablering og arbejdskapital til små iværksættere
- Op til 75% og 20-100.000kr
- Kan kombineres med produktudviklingsstøtte

PRODUKTUDVIKLING

- Etablering, udvidelse, udvikling- nye produkter
- Maks 50% og maks. 300.000kr
- Forskellige krav i forskellige faser

EKSPORTSTØTTE

- Eksportrådgivning og markeds etablering
- Maks. 100.000kr (fulde beløb)
- Maks. 2 gange på 3 år
- Klar til eksport

For at ansøge Greenland Business skal man have CVR nummer og skal udfylde en tilfredsstillende ansøgning på hjemmesiden www.innovation.gl

Tænk STORT og følg planen

Hvis man vil bygge stort, må man have store mål. Men det der kan gøre det til virkelighed, er de handlinger der følger med. Det forudsætter at vi arbejder sammen om de målsætninger der bliver besluttet. Ingen kan gøre det alene.

Hvis man møder modstand eller falder, må man sørge for at man rejser sig igen

Vi skal starte med at producere produkter som fremmer vores industri og produktion. Sydgrønland rummer langt flere muligheder end resten af Grønland i dette henseende.

Hvis vi skal forandre Sydgrønland, må vi forandre os selv. Vi skal vise at Erhvervslivet og Kommunen kan arbejde sammen om de visioner vi skaber.

De 4 søjler

Forudsætningen for at virksomhederne kan udnytte deres vækstpotentiale og udvikle sig er at der er nogle gode betingelser for erhvervslivet. Det bygger på solide strategiske partnerskaber med de lokale virksomheder, uddannelses- og videninstitutioner og øvrige lokale og nationale parter, der er parate til at medvirke til at skabe de bedste rammer for virksomheder og borgere kan udfolde deres talent og virkelyst.

De 4 søjler Kommune Kujalleq har defineret, Innovation South Greenlands opgaver

Fiskeri	Fødevarer	Turisme	Råstoffer
1. Rådgivning 2. Administrering af KAPS og brættet 3. Kompetenceudvikling af fiskere 4. Udvikling af fiskeriet	1. Klynge-samarbejde 2. Produktudvikling 3. Food Festival 4. Branding & Markedsføring 5. Kortlægning af råvarer	1. Destination Management Organisation (DMO) 2. Markedsføring 3. Partnerskaber 5. Rådgivning omkring produktudvikling 4. Regional Strategi	1. Lokal forankring 2. Kompetence behovsafdækning 3. Konsulent services 4. Rekrutterings- og Fastholdelsesstrategi 5. Markedsføring af underleverandører

Fiskeri

Rådgivning af fiskerne udføres af Innovation South Greenland omkring den daglige drift, rådgivning om lovgivninger og lignende i løbende samarbejde med KNAPK og Naturinstituttet.

Administrering af KAPS og brættet. KAPS er en Fisker og Fangerforening med sine egne medlemmer og vedtægter. Innovation South Greenlands rolle, er at sikre sig at driften foregår efter foreningens målsætning og vedtægter.

Kompetenceudvikling af fiskere. Der er behov for at tænke mere som iværksættere og mere forretningsorienteret.

Udvikling af fiskeriet. Fiskeriet i sydgrønland har været i tilbagegang og der er behov for at tænke innovativt. Derfor arbejder Innovation South Greenland på et årshjul for havets levende ressourcer. Anbefalingen er at man også tænker på tang og udvikling af akvakultur.

Fødevarer

Klyngesamarbejde. En Fødevareklynge indbefatter gastronomi, fåreholdere, fiskere og private mennesker. Det anbefales, at man i forbindelse med etableringen af industriområdet i Nuupiluk også indretter en Foodpark som skal være omdrejningspunktet for fødevareudviklingen.

Et naturligt omdrejningspunkt vil være Inuili i Narsaq.

Produktudvikling Al produktudvikling er fornyelse af alle slags fødevarer. Det anbefales, at de lokale fødevareproducenter indgår som en del af de arbejdsgrupper der skal lave produkter.

Food Festival En årlig Food Festival er allerede en tilbagevendende begivenhed. Det anbefales, at der sker en professionalisering, så ambitionerne hæves til International niveau.

Branding & Markedsføring. En sammenkædning af turisme, fødevarer og produktudvikling vil styrke sydgrønlands position som grønlands fødevare kammer.

Kortlægning af råvarer Der er mange råvarer som ikke bliver brugt eller udviklet. Derfor vil en kortlægning af land- og havressourcer have en gavnlig effekt på en målrettet indsats.

Turisme

Destination Management Organisation (DMO). Som DMO står Innovation South Greenland for destination marketing og som ansvarlig for at fremme et Sydgrønland som en attraktiv rejsedestination. Dette indbefatter at styrke vores offentlige image som et dynamisk sted at bo og arbejde.

Markedsføring sker i høj grad på de sociale medier. Her er det Innovation South Greenlands opgave at holde øje med de trends der sker i branchen, såvel som at holde øje med de teknologiske ændringer der sker på de sociale mediers algoritmer. Markedsføring sker dog også på mere traditionel vis, hvor DMO rejser ud til messer og offentlige arrangementer for at repræsentere Sydgrønland.

Partnerskaber med lokale og internationale operatører er en nødvendighed for at gøre opmærksom på Sydgrønland som destination.

Rådgivning omkring produktudvikling Særligt lokale operatører kan have behov for rådgivning om produktudvikling i en verden der er i konstant forandring.

Regional strategi Vores strategi skal hele tiden tilpasse den nationale, men også de globale strategier og trends.

Råstoffer

Lokal forankring indbefatter at man har indflydelse på hvad der sker i lokalsamfundet. Det anbefales at dette sker ved etablering af en International Mineskole.

Kompetence behovsafdækning Den Internationale Mineskole skal ikke blot tiltrække personer som vil tage en uddannelse eller efteruddannelse, men sikre at de grønlandske minerarbejdere har de rette kompetencer.

Konsulentservices kan være alt fra at lave forundersøgelser, befolkningsundersøgelser eller have mere praktisk karakter, så som projektledelse.

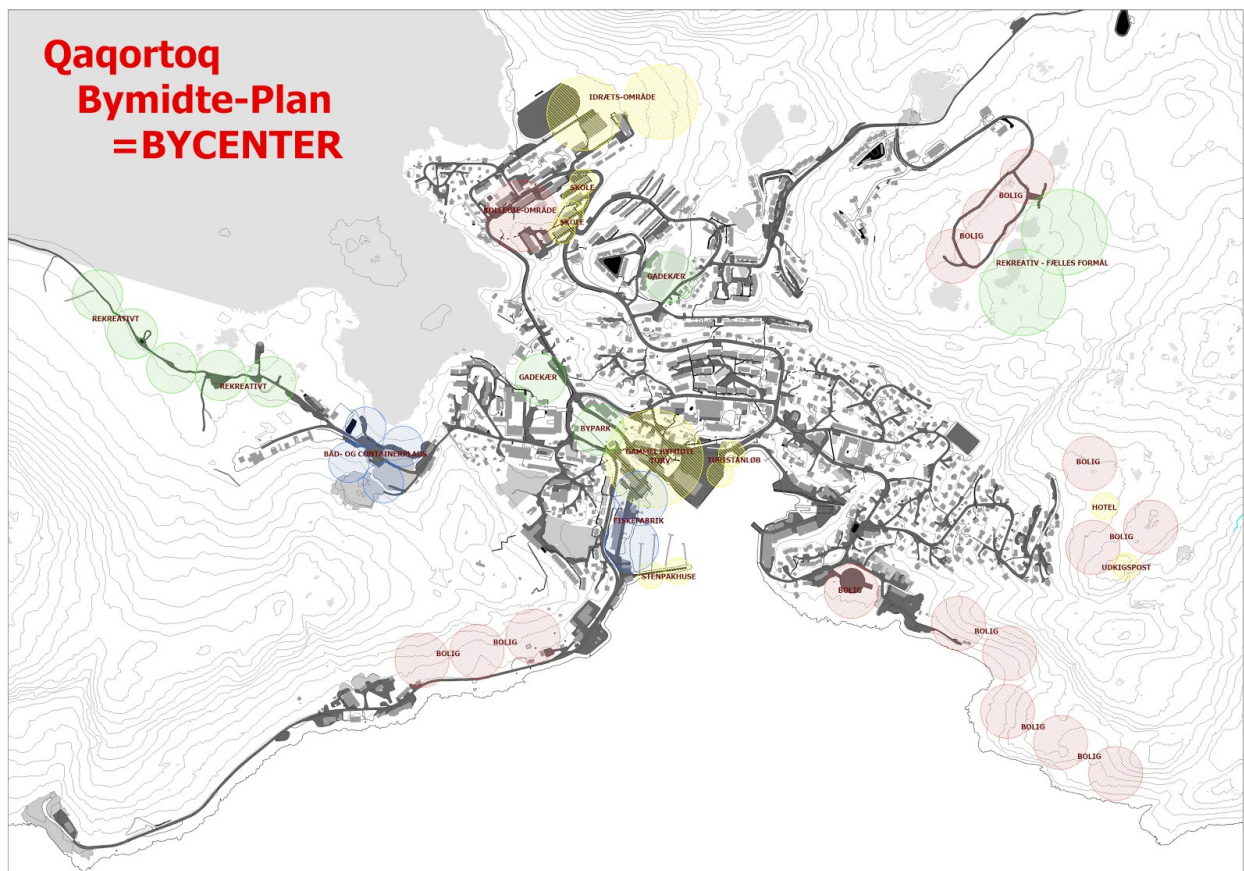
Rekrutterings og fastholdelsesstrategi skal sikre at der opbygges viden i Sydgrønland som strækker sig over en længere periode.

Markedsføring af underleverandører. Lokale firmaer kan indgå som underleverandører, hvorfor man skal opbygge et netværk af virksomheder og personer som kan udføre services for minevirksomhederne.

Anbefalinger

Med udgangspunkt i Qaqortoq by har Innovation South Greenland etableret to arbejdsgrupper, med hvert sit fokus. Deltagerne i arbejdsgrupperne kommer fra Kommune Kujalleq - Teknisk Forvaltning og fra et bredt udsnit af erhvervslivet. Der arbejdes desuden på at få folk fra uddannelsessektoren med i de fremtidige tiltag.

1. Bygruppe
 - i. Udviklingsmulighederne i byzonen
2. Industrigruppe
 - i. Udviklingsmulighederne fra byen og ud til lufthavnen, til Nuupiluk og til det der anbefales som Rekreativt område.
3. Fødevarergruppe opstartes i løbet af februar
4. KAPS gruppe holder desuden også det første møde i februar
5. Skole og uddannelsesgruppe er under udarbejdelse
6. Målsætning om genetablering af havneråd

Anbefalinger for Qaqortoq halvøen

-
1. At byzonen i Qaqortoq flyttes
 - i. At arbejdet påbegyndes straks
 1. Trin for at få flyttet bygrænse
 - a. Strukturplan
 - b. Godkendelse af strukturplan
 - c. Anbefaling kunne være at der udarbejdes en **Strukturplan** for hele Qaqortoq halvøen.
 - ii. Fordi der skal findes områder til boligområder, fællesområder, erhvervsområder, rekreative områder.
 - iii. Vi skal komme foran med byggemodning
 - b. For Nuupiluk området arbejdes der på at konkretisere typen af erhverv med:
 - i. Foodpark
 - ii. Miljø/Forbrænding
 - iii. Havn
 - iv. Tung Industri
 - v. Produktionsindustri
 - vi. Mineadministration og International Mineskole
 - c. For Lufthavnsvejen
 - i. Der skal udarbejdes konkrete forslag til veje som fører fra byen til Lufthavnen til Nuupiluk og det Rekreative område.
 1. Lufthavns- og Strandvej med udstikkere
 - a. Almennyttige boliger
 - b. Turismeaktiviteter
 - c. Caféer
 - d. Kano og Kajak
 - e. Skibakke
 - f. Hotel, Hytter og Glamping tilbud
 - g. ATV spor
 - h. Glamping
 - i. Langrendsspor

Tegning af Qaqortoq halvøen med placering af mulig placering af Nuupiluk industriområde, samt rekreativt område i forlængelse af lufthavnen

Anbefalinger for Nanortalik

Nanortalik har i dag en fiskefabrik som er drevet af Arctic Prime Fisheries. Det vurderes, at der er gode udviklingsmuligheder indenfor fiskeriet, særligt hvis man forudsætter at torsken vender tilbage.

Der er gode udviklingsmuligheder i den gamle by i Nanortalik, men flere af bygningerne trænger til at blive istandsat. Det anbefales, at man lokalt igangsætter en arbejdsgruppe til dette formål. Innovation South Greenland kan være behjælpelig med fondsansøgninger.

Anbefalinger for Narsaq

Narsaq rummer fiskefabrikker, Neqi, Inuili og bryggeriet. Den åbenlyse udviklingsmulighed for Narsaq er at udvikle fødevarer i form af drivhuse, udvide antallet af kvæg.

Qassiarsuk og Narsarsuaq

I den servicekontrakt der er indgået mellem Innovation South Greenland og Kommune Kujalleq bliver der specifikt fremhævet, at man skal se på udviklingsmulighederne for Narsarsuaq som bygd.

Det vurderes, at lukningen af Narsarsuaq som lufthavn vil kunne skabe gode udviklingsmuligheder for Qassiarsuk og Narsarsuaq, hvis man samarbejder om en regional udvikling. Dette forudsætter at man kan få infrastrukturen mellem de to lokationer på plads. Særligt elven er en væsentlig, men kendt forhindring. Der er blevet udarbejdet flere rapporter om problemstillingen.

Udnyttelse af silt fra elven bør undersøges nærmere, ligesom mulighederne produktion af Siku Blok mursten også skal opmuntres og undersøges nærmere.

Der er åbenlyse muligheder for at udvikle turisme yderligere

Anbefalinger for bygder

Bygderne ligner på mange måder hinanden i deres tilgang til erhvervsmæssige muligheder.

De fleste bygder taler om muligheden for at

1. Lave tørfisk af torsk og ammassat
2. Røget ørreder
3. Udvikle blåmuslinger på reb
4. Samle planter og bær
5. Lave krydderier af de planter vi har
6. Lave sydesalt
7. Tangproduktion
8. Trofæjagt
9. Sportsfiskeri (Koncessionsansøgninger)
10. Dyrkning af kartofler og roer
11. Produktudvikling til salg til resten af landet
12. Flere udlejningshytter til turister (Med det formål at udvikle helårsturisme)
13. Vand på flasker
14. Husflid og stenslibning

På forespørgsel om der er behov for at lave en samlet og koordineret indhandling af ovenstående ser alle dette som det største behov.

Der er dog også forskelle. De kan eksempelvis deles op i tre kategorier:

1. Fiskeribygder
2. Fåreholder/-landbrugs bygder
3. Kombineret Fiskeri og Fåreholder/-landbrug

I forlængelse af Innovation South Greenland er der blevet etableret en turistforening i **Tasiusaq** som har til formål, at indsende en koncession ansøgning.

De ser muligheder for bjergbestigning og ekstrem-turisme i området

Aappilattoq har en fiskefabrik drevet af Royal Greenland som er velkørende. Der er gode udviklingsmuligheder indenfor turisme. En iværksætter har planer om at lave en café.

Det blev anbefalet at man laver forsøgsfiskeri efter rejer.

Narsarmiit har potentiale til at få udviklet et socialøkonomisk projekt, hvis TELE-POST vil afgive deres bygninger. En iværksætter har rettet henvendelse til Innovation South Greenland med dette formål. Virksomheden skal tage elever som skal gøres klar til fiskeindustrien. De kan blive fiskere eller fabriksarbejdere. Formålet er at give dem en platform til selvhjælp, hvor de kan blive en succes i livet.

Kap Farvel safari og isbjørne safari.

Alluitsup Paa har i dag en fiskefabrik som ikke er i drift. Den ejes af Polar Seafood. På en henvendelse fra Innovation South Greenland har de givet udtryk for at de er positivt indstillet på at fremleje fabrikken til det rette projekt. Fiskerne i Alluitsup Paa er positivt indstillet på at indgå i forsøgsfiskeri hvad enten dette måtte være søpølser, tang, muslinger eller lignende.

Bygden har et hotel og ligger tæt på Uunartoq som er et af de mest attraktive turisttilbud i hele Sydgrønland.

Vandreruter og vandreture til Alluitsoq, samt en udvikling af Alluitsoq som turistmål.

I **Ammassivik** er de allerede nu i gang med udvide deres kartoffelproduktion på nye marker. Det forventes, at det kan øge kapaciteten.

Egalugaarsuit ser primært muligheder i trollingfiskeri ved siden af deres normale fiskeri.

Igalikku har allerede mange turister og fåreholdererhverv. Det vurderes, at der er store turismepotentialer hvis man målrettet arbejder på en fælles strategi sammen med fåreholderne, udvikler overnatningsfaciliteter og satser på oplevelsesturisme.

Bygdebefolkningen efterlyser servicekursus inden for turisme og sprogkurser, særligt turist-engelsk og hvad man skal gøre for at modtage krydstogtturister.

Et af spørgsmålene er også, hvad der skal til for at tjene flere penge på krydstogtturister.

Note: Udfordringer og muligheder for fåreholdere

På vores rejse og mange samtaler blev det klart, at fåreholdere også bruger både tang, ammassat og fiskeindvolde som foder eftersom fiskemel er for dyrt. De importerer 50% (2000 tons) af deres foder fra Danmark. Det er græs med meget protein.

Der er en arbejdsgruppe i kommunen som ser på muligheden for at etablere en fiskemelsfabrik i Nanortalik.

Anbefalede indsatsområder

Dette er de umiddelbare anbefalede indsatsområder som man kunne starte op.

1. Uunartoq (Udvikling som turistmål)
2. Narsarmijit Socialøkonomisk projekt (Overtagelse af TELE bygninger, Poul Erik Frederiksen)
3. Vandreturisme (Arctic Camino)
4. Restaurering af bygninger i Nanortalik Museum (Poul Erik Frederiksen)
5. Opbygning og udvikling af Qaqortoq bycenter
6. Udvikling af Tang til menneske og dyrefoder
7. Udvikling af Akvakultur i SG
8. Videnskabelige undersøgelser af kildevand i sydgrønland med henblik på kommerciel udvikling
9. Udvikling af fødevareområdet i SG, Arctic Prime Fisheries, Pisiffik, Brugsen, Qajaq Beer, Inunnguaq Hegelund
10. Udvikling af fåreholder erhvervet fra rent landbrug til øget turisme
11. Udvikling af bygder, så de bliver bedre klædt på til øget turisme
12. Udvikling af bygder, så de kan bidrage til Sydgrønlands fødevare revolution
13. Forbedring af fiskere og fangeres arbejdsvilkår i Sydgrønland (KAPS)
14. Social Økonomiske projekter (Savavik)
15. Stisystemer på ruinsteder
16. Alluitsoq bygninger (Sydgrønlands ældste bygning)

Blue Economy

Grønland er i højere grad end nogensinde en del af den globale verdensorden. Vi tror at sydgrønland kan blive ledende indenfor Blue Economy. Men hvad er det?

Det tager udgangspunkt i farven blå. Blå som himmelen og blå som havet.

Det handler om at skabe velfærd og udvikling på baggrund af en sammenhængende strategi. Ved at mindske miljømæssige risici og skabe bæredygtige jobs.

Når man taler om Blue Economy er udgangspunktet at man bruger lokale ressourcer for at styrke en sammenhængende økonomi. Det sker ved at man tager ansvar og kloge beslutninger ved at implementere sammenhængende innovative teknologier.

Vores kyster er fyldt med tang. Hvorfor skulle vi ikke kunne bruge tang til fårefoder og som gødning på vores marker? Tang kan også laves om til piller som bruges som fiskefoder. Hvis man tænker sammenhængende vil man kunne mindske omkostningerne til fiskefoder og fårefoder.

Spis mere lokalt. Støt også lokale initiativer. Hvad har vi i vores nærhed som kan hjælpe os til at blive mere selv bærende. På den måde kommer mennesket, naturen og økonomien i balance.

Import af fødevarer er meget dyrt og ikke miljøvenligt. Men er grønlandske råvarer ikke for dyre? Nogle råvarer er dyre, men de har også en langt bedre kvalitet og er langt sundere. Det er tilmed noget vi producerer selv.

1. Vi skal spise lokalt
2. Vi skal handle mere sammen hos hinanden (Fairtrade)

FN estimerer, at den globale befolkning vil vokse til ca. 9,7 milliarder i 2050. Selvom 70% af jordoverfladen er dækket af havet, produceres kun 6% af proteinkilderne til konsum i havet. Baseret på disse oplysninger er det åbenlyst, at efterspørgslen efter protein fortsat vil stige, men ressourcerne til landbaseret proteinproduktion vil være knappe. Det betyder, at nøglen til øget proteinproduktion skal være i havet. Det meste animalsk protein i vores diæter kommer fra svinekød, fjerkræ og oksekød, hvor lakseproduktionen repræsenterer en lille del af den globale proteinforsyning.

Hvorfor skal vi have fokus på FN's verdensmål?

Siden 2015 har disse mål været 170 landes fælles globale sprog for at skabe bæredygtige forandringer på tværs af sektorer og geografiske skel.

Et af vores vigtigste mål er at tiltrække investeringer udefra. Med FN's verdens mål har vi en unik mulighed for at sætte en ny agenda.

Bæredygtighedsmålene har skabt en unik mulighed for fælles udvikling, hvor sociale iværksættere kan handle på de afgørende udfordringer, verden står overfor. Verden over prøver virksomheder og iværksættere at knække koden for at skabe ny forretning, som også bidrager til indfrielsen af Verdensmålene. Dette skyldes, at forretningsmæssig succes i stigende grad hænger sammen med at bidrage til en bæredygtig udvikling

Qaqortoq 16/2-2020

Bilag 1

Nødvendige investeringer

- Vejnettet mellem by og lufthavn
- Flere hotelværelser skal tilføres i takt med flere aktiviteter og turisme (I årene 2025-2035 15-20 hotelværelser pr. år)
- Etablering af et havneselskab med etableringen af Nuupiluk som målsætning
- Løbende investering i aktiviteter, institution m.v.
- Byudviklingen, Lufthavnen og tilhørende investeringer vil løfte Qaqortoq som kulturby, erhvervsby og uddannelsesby
- Transport til/fra lufthavn
- Nye byområder til beboelse og erhverv

Lokal forankring

På alle søjler, uanset om det er Fiskeri, Fødevarer, Turisme og Råstoffer er der brug for opkvalificering af den lokale arbejdskraft. Hvis dette ikke sker vil man blive afhængig af udefrakommende arbejdskraft.